

Symposium Vývoj nábytkářského průmyslu: činnost v období 1954–1991

Brno, Veletrhy Brno, Výstavní 1
16. 9. 2024

Závěrečná zpráva

Symposium připravila obecně prospěšná společnost Národní centrum nábytkového designu ve spolupráci s Klastrem českých nábytkářů, družstvo. Koncepti a organizaci zajistila PhDr. Dagmar Koudelková.

V rámci sympozia vyslechli účastníci přednášky pozvaných přednášejících, a to zástupců z praxe (Ing. Helena Prokopová, doc. Ing. arch. Boris Hála) i z akademického prostředí (PhDr. Dagmar Koudelková, Mgr. Karolína Kouřilová, Mgr. Vilém Urban, Mgr. Julia Błaszczczyńska).

V první přednášce *Vývoj nábytkářského průmyslu / Výzkumný a vývojový ústav nábytkářský: výzkumné a vývojové úkoly* se Ing. Helena Prokopová (Cech čalouníků a dekoratérů a truhlářů, z. s.) zaměřila na Vývoj nábytkářského průmyslu (VNP), který byl v Brně zřízen Ministerstvem lesa a dřevařského průmyslu k 1. 1. 1954 a v roce 1978 přejmenován na Výzkumný a vývojový ústav nábytkářský (VVÚN). Jako bývalá zaměstnankyně tohoto pracoviště dokázala přesně charakterizovat jeho specifika, hlavní úkol v rovině vývoje designu, materiálů a technologií i další úkoly.

Přednáška *VNP – význam, osobnosti, úkoly v kontextu aktuálního výzkumu* PhDr. Dagmar Koudelkové (Masarykova univerzita, NCND) představila Vývoj nábytkářského průmyslu v Brně jako významnou výzkumnou a vývojovou instituci s celorepublikovou působností, jejíž historie není dosud uspokojivě odborně zpracována. V rámci širšího výzkumu československého poválečného nábytku byla věnována pozornost i této instituci, připomenuty výstavy věnované několika architektům VNP a tematická výstava *Nábytek made in Brno*, témata sledovaná na Masarykově univerzitě v seminárních, bakalářských a magisterských pracích. Hlavní část přednášky sledovala stěžejní výzkumné úkoly, osobnosti – návrháře, kteří ve VNP působili v průběhu téměř čtyř desetiletí existence podniku.

Doc. Ing. arch. Boris Hála, Ph.D., se ve svém příspěvku *Nábytek 80. let in memoriam* zabýval problematikou designu nábytku za socialismu, možnostmi a způsoby jeho tvorby a prezentace, dále postavením designéra jako vývojového pracovníka, tvorbou interiérů, nástroji tvorby a cestami k její realizaci. Na příkladech prototypů vyvíjených pro podniky nábytkářského průmyslu prezentoval typické tvůrčí nástroje a výsledky jejich použití v dobách, kdy ještě neexistovala vizualizace.

Mgr. Karolína Kouřilová (Masarykova univerzita, NCND) v rámci přednášky *Výzkum, zpracování a digitalizace materiálů k historii Vývoje nábytkářského průmyslu v Brně* se záměrem vytvoření digitální databáze představila záměr své disertační práce věnované historii VNP a připravovanou databázi, která je nástrojem k systematickému zpracování a uložení poměrně velkého množství informací z různých zdrojů na jednom místě a zároveň jejich zprostředkování širšímu publiku.

Příspěvek *Hledání sociokulturních přesahů v progresivních nábytkových modelech z produkce VNP* Mgr. Viléma Urbana, DiS. (Univerzita Palackého v Olomouci, A. Q. Attentus Qualitatis s. r. o.) prezentoval autorovu badatelskou aktivitu, výstupy, závěry, ale také zhodnocení soudobé atraktivity příslušné tematiky a plurality použitých přístupů, a to v rámci problematiky nábytku z plastických hmot sledované na základě prototypů sedacího nábytku z polystyrenu, představených v časopise *Rozhledy: Technické zprávy Vývoje nábytkářského průmyslu Brno v letech 1973 a 1974*.

Poslední přednáška *K problematice spolupráce nábytkářského průmyslu v Polsku a Československu* Mgr. Julie Błaszczczyńské (Universita Adama Mickiewicze v Poznani) byla zaměřena na otázky polského a československého nábytku druhé poloviny 20. století, které sledovaly v podmínkách socialistického hospodářství podobné problémy. Příspěvek představil problematiku organizace nábytkářského průmyslu v Polsku a zaměřil se na spolupráci výzkumných a vývojových institucí v obou zemích, které reprezentují Vývoj nábytkářského průmyslu v Brně a Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Meblarstwa v Poznani.

Semináře se zúčastnila veřejnost, kolegové z odborných institucí, studenti Střední školy umění a designu a Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.